

konventionelle våben, at modvirke destabiliserende ophobninger af konventionelle våben samt undgå, at individuelle terrorister, terroristgrupper og –organisationer erhverver sådanne våben. Retningslinjerne indebærer, at medlemsstaterne ved afgørelsen af om der skal udstedes udførselstilladelse skal inddrage en række nærmere angivne kriterier, herunder

- behovet for at undgå destabiliserende ophobninger af våben under hensyn til situationen i modtagerlandet og dets region,
- den interne og regionale situation i og omkring modtagerlandet i lyset af eksisterende spændinger eller bevæbnede konflikter og oplysninger om modtageren i det pågældende land, og
- oplysninger om modtagerlandets overholdelse af internationale forpligtelser vedrørende våbenkontrol og nedrustning og international ret vedrørende førelse af væbnede konflikter.

Herudover indebærer retningslinjerne navnlig, at medlemslandene skal undgå at udstede udførselstilladelser vedrørende små og lette håndvåben (SALW) i en række nærmere angivne tilfælde, herunder hvor der er en klar risiko for, at våbenoverførslen støtter eller opmuntrer til terrorisme, at andre landes nationale sikkerhed bringes i fare, at overførslen forlænger eller forværrer en eksisterende væbnet konflikt, bringer freden i fare, skaber en overdreven og destabiliserende ophobning af SALW, eller i øvrigt bidrager til regional instabilitet.

Wassenaar Arrangementets »Elements for Export Controls of Man-Portable Air Defence Systems (MANPADS)« blev vedtaget på plenarforsamling den 11.-12. december 2003. Disse retningslinjer indebærer blandt andet, at medlemsstaterne kun må udstede tilladelse til udførsel af MANPADS til udenlandske regeringer. Medlemsstaterne forpligter sig endvidere til ikke at benytte sig af ikke-statslige formidlere eller formidlingsydere ved overførsel af MANPADS, medmindre formidleren har en særlig be myndigelse til at handle på regeringens vegne. Ved afgørelser om udførselstilladelser til MANPADS skal medlemslandene blandt andet tage risikoen for misbrug i modtager-

landet og modtagerlandets evne og vilje til at beskytte mod uautoriseret reeksport, tab, tyveri mv. i betragtning. I tilfælde af eksport skal afsenderlandet blandt andet sikre sig garanti fra modtagerlandets regering for, at der ikke vil ske reeksport uden accept fra det oprindelige afsenderland. Herudover skal afsenderlandet navnlig sikre sig, at modtagerlandet har vilje og evne til at tage effektive forholdsregler vedrørende opbevaring, håndtering, transport og brug af MANPADS-materiel og til at afhænde eller destruere overskydende materiel.

2.3.2.4. OSCE's dokument vedrørende håndvåben og lette våben (SALW)

OSCE's dokument vedrørende håndvåben og lette våben »OSCE Document on Small Arms and Light Weapons« blev vedtaget på plenarforsamling den 24. november 2000.

Ifølge dokumentets afsnit III, (D), 1, er regulering vedrørende internationale våbenformidlere et væsentligt element i bekæmpelsen af ulovlig våbenhandel. De deltagende stater skal derfor overveje at indføre national regulering af internationale våbenformidlers aktiviteter. En sådan regulering kan i henhold til bestemmelsen omfatte elementer så som:

- Krav om registrering af våbenformidlere, der opererer på statens område.
- Krav om tilladelser eller autorisationer til våbenformidling, eller
- Krav om angivelse af navne og adresser på formidlere, der er involveret i den pågældende transaktion, i import- og eksporttilladelser eller medfølgende dokumenter.

Det bemærkes, at disse elementer svarer til elementerne i FN's våbenprotokol, jf. ovenfor.

OSCE-dokumentet er politisk forpligtende for Danmark. Bestemmelserne om våbenformidling er dog efter formuleringen ikke bindende.

2.3.2.5. OSCE's principper for kontrol af formidling af håndvåben og lette våben (SALW)

Den 24. november 2004 vedtog OSCE en beslutning om principper for kontrol af formidling af håndvåben og lette våben (OSCE Principles on the Control of Brokering in Small Arms and Light Weapons).

I henhold til artikel 2, stk. 1, skal medlemsstaterne kontrollere formidlingsaktiviteter, som finder sted på deres territorium. Medlemsstaterne